

ԲԱՑՈՒԱՆ Է ԲԱԺԱՆՈՒԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ա Ր Տ Ե Մ Ի Ս

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ԱՄՍԱՀԱՆԳԷՍ

Օրդան XX-րդ դարու հայ կանանց

Պիտի հրատարակուի իր սեփական տպարանին մէջ, Բաղկացած
32 մեծադիր երկխմանակ էջերէ:

Տէր և տնօրէն-խմբագիր՝

Օր. Մանի Պէլլեւան

Ե գիտատար համար

Տարեկան բաժանորդագրինն է. զրոյ ողջ . . . 40

Վեցամսեայ 25

Ա. ր. տ. ա. ա. հ. մ. ա. ն. ի համար

Տարեկան ֆրանկ 12

Հասցէն՝ Rédaction de la Revue des Femmes Arméniennes
„Artémis“, le Caire, Egypte.

«ՄՈՒՐԾ» ամսագրի հետեակ թուականների ա մ փ ո փ հա-
մարները կարելի է ձեռք բերել, վճարելով՝

1899	թուի համար 1	ա. 50 կոպ.	Գ ի մ ե լ՝ Тифлисъ, Вельяминов- ская, № 24, Ф. Н. Варта- заранцу. Ճանապարհածախսը գնողի վրայ է: 4—3
1890	»	» 1 » 50 »	
1891	»	» 5 » — —	
1892	»	» 5 » — —	
1893	»	» 5 » — —	

ՄԱՅՐԵՆԻ ԽՕՍԳ

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿ

կրսեւ դաստիարակների համար

Համառօտ բառգրքով:

Կազմեցին

Կ. ԿՈՒՍԻԿԵԱՆ և Լ. ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Գինն է 70 կոպեկ

Գիմել՝ Թիֆլիս, Կենտրոնական և «Գուտտենբերգ»
գրավաճառոցները:

ԲԱՅՈՒԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄՇԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐԻ

(ՀՀՕ-րդ «արի»)

ԱՌԱՋԻԿԱՅ 1902 ՔՈՒՄԿԱՆԻ

«Մշակը» հրատարակուելու է նոյն պրոգրամով եւ նոյն ուղղութեամբ

Ամէն օր բացի «սփեւին» յաջորդող օրերէն:

Բաժանորդագիրը. «Մշակին» տարեկան գինը 10 ոսրլի է, տասնեւէկէ եւ տասն ամսուանը՝ 9 ո., իննս եւ ութ ամսուանը՝ 8 ո., հօթն ամսուանը՝ 7 ո., վեց ամսուանը՝ 6 ո., հինգ ամսուանը՝ 5 ո., չորս ամսուանը՝ 4 ո., երեք ամսուանը՝ 3 ո., երկու ամսուանը՝ 2 ո. եւ մի ամսուանը՝ 1 ոսրլի:

Արտասահմանեան բաժանորդագրութիւն. Ամերիկայի բաժանորդները պէտք է վճարեն տարեկան 7 դոլլար. Եւրոպայի բաժանորդները՝ 30 ֆրանկ. Պարսկաստանի բաժանորդները՝ 10 ոսրլի:

«Մշակին» գրուել կարելի է Խմբագրասանը (Բազմաբնակարան եւ Բարձրակարգ փողոցներէ անկիւն), իսկ Բազում—ն. Դաւիթ Եանի մօտ:

Կայսրութեան ուրիշ քաղաքներէն «Մշակին» գրութեալու համար, եւ առհասարակ նամակներ եւ ծրարներ ուղարկելիս, պէտք է գրուել հետեւեալ հասցեով. ТИФЛИСЪ, Редакция «МШАКЪ», իսկ արտասահմանէն՝ TIFLIS, Rédaction du journal arménien «MSCHAK».

Յայտարարութիւններն ընդունուում են բոլոր լեզուներով:

Ապառիկ բաժանորդագրութիւն չէ ընդունուում:

ԲԱՅՈՒԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԲԱԶՄԱՎԵՊՆԻ

1902 տարւոյ

Կը ծանուցանենք, որ «Բազմավէպը» մեր ժողովրդեան զարգացման եւ յատկապէս մեծահասակներու համար, գրական ամեն մասնաճիւղի վերաբերեալ յօդուածներ կը պարունակէ. եւ առաջիկայ տարեկանում մտադիր ենք ընթերցատէր ժողովրդեան պահանջներուն դեռ աւելի կարեւորութիւն տալ:

Կը շարունակենք մեր բաժանորդաց «Գեղունի»-ի եւ «Մխիթար»-այ նման բացառիկ նուէրներ տալ. նմանապէս այդ նուէրները գեղարուեստական գրական տեսակետով կը ջանանք աւելի հետաքրքրական ներկայացնել:

Այդ բացառիկ նոր պատկերազարդ պրակը կը կրէ իր տապալան:

Պ Ե Ղ Ո Ւ Ն Ի

անունը, որ պիտի 'հրատարակուի «Որբունի»-ի մեծութեամբ, միաթերթի, քառաձու կտաւին եւ յատուկ ծածրով:

Եւ այս նորահաստատ գեղարուեստական թերթին ամենէն նուիրական նպատակն է, շարունակաբար, առանց կրօնքի խրոթոթեան՝ նպաստել ազգիս սովորած ծնողացուրկ սաներուն, որոնց խմբագրութիւնս մամուլով եւ ժողովուրդը բաժանորդագրութեամբ պարտական ենք օգնութեան հասնիլ, որչափ որ կարելի է:

«Գեղունի» կը տպենք 3000 օրինակ, եկամուտին կէսը կը յատկացնենք ազգային որբերուն:

Այս նոր թերթը պիտի պարունակէ ժողովրդական ժամանակակից տեղեկութիւններ, հետաքրքրական վէպեր, նշանաւոր ազգայնոց պատկերազարդ կենսագրութիւնը, ազգային եւ օտարազգի նշանաւոր նկարչաց գեղեցիկ գործոց պատկերները, եւ այլն:

Պատկերազարդ «Գեղունի» թերթը կը հրատարակուի երկու ամիսը մէկ անգամ:

Տարեկան բաժնեգինն է 3 ֆրանք. ուստիայք կարող են յղել 1 ուրլի եւ 50 կոպէկի նամակադրով: Բազմավէպի բաժանորդը, եթէ կը փափագին չզրկուիլ այդ նուէրէն, կը խնդրենք որ «Բազմավէպի» բաժնեգինն (10 ֆր.) հետ, պարզ նամակադրով համար 1 ֆրանք աւելի յղեն. այսինքն 11 ֆրանք (ուստիայք 4 ուրլի եւ 50 կոպէկի նամակադրով):

Ով որ «Գեղունի» թերթին համար հայ գեղարուեստի վերաբերեալ պատկերներ, կա՞ տեղեկութիւններ յղէ, նոյն պրակը ձրի կը ստանայ:

Մեր հասցէն. Rédaction de la Revue «BAZMAVEB»
(St. Lazare) VENISE
(Italie)

Հ Ր Ա Ի Է Ր Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ր Դ Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

1902 թ.

„ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՈՐԵԱՅ“

Ո Ւ Ս Ո Ւ Մ Ն Ա Թ Ե Ր Թ

165-րդ քաղաք

Կր հրատարակուի նոյն ծրագրով և նոյն ուղղութեամբ տաճն տեսող սկզբը:

«Հանդէս Ամսորեայ» ուսումնականքեր պիտի բաժանուի իւր տաճն հետադարձական հասարակ յօդուածները, որ հայ գրականութեան կը հաշուէ Հայ պատմութեան նկատմամբ եղած ուսումնասիրութիւններն անաչառ քննադատական պիտի ենթարկէ: Ըստ պարագայի՝ բանասիրական և բնագիտական տաճն մասն աւելի պիտի բնորոշուի: Հայ ուսան և հայ բնական վերաբերեալ տաճն ազգային և աստղագիտական բանասիրութեան յօդուածները, որ կերպով մը հայ ազգին, հայագիտական հետ անհետ իւրն ունին, պիտի հրատարակուի:

Թերթիւ բաժանուի իւրն ինքնազգի պիտի բլլայ մեծաւ մասամբ, բայց ինքնազգի իւրն ալ պիտի չարտադրուի, գերմանական գրականներն ի մասնաւորի, որ և և կերպով հայ անուան հետ կապակցութիւն ունին:

Ուսումնականքի մէջ համալ-համալ «Գրական թղթակցութիւններ» վերնագրին տակ նոր բաժին մը պիտի բացուի Պիտի չարտադրուի «Մաղկէփունջ», «Գրական հրատարակ» բնագիտական երբեմն երբեմն աւելի տալով Պիտի ջանքն ուր գիտեր, օգտակար գիտելիքներ գիտական նորութիւններով դասակարգ մը գտնայրներ:

Խմբագրութեան գրիւած տաճն գրքերու միայն քննադատական համառօտ կամ բնորոշակ տեղեկութիւն պիտի տրուի: Բաղադրական տեսութիւնը նոյն բնորոշակութեամբ կը չարտադրուի:

Թերթիւ ծածկը պիտի զարգարուի ազգային թերթերու բաժանուի իւրն ինքնազգի քաղուած միայն ազգային նիւթերով: Հունգարա-հայոց Armenia թերթին բաժանուի իւրն ալ պիտի զընենք: Յետաջ պիտի տանք նոյնպէս թղթակցութիւնը հանդիսին մեր բանասիրողայ անձուկ կապը: Իսկ գրական հարցմանը երբեմն աւանդին յօդուածներով պիտի պատասխանենք:

Խմբագրութեան հասցէն—A la Rédaction de Revue «Hantesse», Vienne (Autriche) VII/2 Mechitharistengasse 4.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА ЕЖЕМЕСЯЧНЫЙ НАУЧНО-ЛИТЕРАТУРНЫЙ ЖУРНАЛЪ

ГОДЪ III. КАВКАЗСКІЙ ВѢСТНИКЪ 1902 г.

„Кавказскій Вѣстникъ“ даетъ ежегодно около 3,000 страницъ оригинальныхъ и переводныхъ статей съ арм., груз., татарск., арабск. и съ европ. яз.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

въ годъ— $\frac{1}{2}$ года

Для городскихъ подписчиковъ. 9 р. 5 р.
Для иногороднихъ. 10 р. 6 р.

Разсрочка допускается для учебныхъ заведеній и учащихся, подписывающихся непосредственно въ конторѣ журнала. Книжные магазины ком. ск. 10%.

Адресъ Редакціи и Конторы: Тифлисъ, Тургеневская, № 11. Подписка принимается во всѣхъ книжныхъ магазинахъ, въ конторѣ журнала и въ отдѣленіи конторы: Тифлисъ, Голов. пр. № 1) (Книжный маг. Хиделекъ).

Въ числѣ рукописей, имѣющихся въ Редакціи
находятся слѣдующія:

Пастыръ, повѣсть А. Казбека, съ груз.—Съ всѣхъ сторонъ, повѣсть Арбоэли, съ груз.—Честъ, романъ Ширванзаде, съ арм.—Зинида Ока, О. Шаири.—Стихотворенія Ов. Туманянца, съ арм.—Дитя страданья, романъ Аларкона, съ неп.—Мать и сынъ, драмат. этюдъ кн. Нл. Г. Чавчавадзе, съ груз.—Мемуары кн. Андроникова (1811 г.).—Максъ Мюллеръ, Бердяева.—Воспоминанія офицера генеральнаго штаба, С. Киншмиева.—Обычное право у казаковъ, А. Передельскаго.—Турецкій театръ, Эр. Росси, съ итал.—Вахтангъ VI и Петръ Великій, В. Романовскаго.—Обычное семейное право у армянъ, Самуельяна.—Вліяніе Византии на грузинское законодательство, Н. Тавадирадзе.—Азіатская академія, проекты Кера и Гр. Уварова.—Мемуары Л. Нсарлова.—Матеріалы для исторіи Эчмиадзинскаго патріаршаго престола.—Очерки по крѣпостному и кр. реформѣ въ Грузіи, А. Киншидзе.—Григорій Нарекскій, этюдъ Чобаньяна.—Елисаветпольская губернія, впечатлѣнія и воспоминанія, І. Сегаль.—Письма и записки нѣкоторыхъ кавказскихъ дѣятелей, а также Ренана, Монасана, В. Гюго, Шопенгауера и др.

Полный экземпляръ „Кавказскаго Вѣстника“ за 1900 годъ можно получить въ конторѣ журнала за 11 р.; за 1901 г.—10 р.

Годовые подписчики получаютъ въ 1902 г. приложеніемъ къ „Кавказскому Вѣстнику“ романъ М. С. Хатисовой ПО НОВОМУ ПУТИ.

Редакторъ-издатель В. Д. БОРГАНОВЪ.

Открыта подписка на 1902 г., IX годъ изданія,

НА ЕЖЕНЕДЕЛЬНУЮ ГАЗЕТУ

„КАВКАЗ. СЕЛЬС. ХОЗЯЙСТВО“

органъ Императорскаго Кавказскаго общества сельскаго хозяйства.

Газета выходитъ по четвергамъ, безъ предварительной цензуры,

ПО СЛѢДУЮЩЕЙ ПРОГРАММѢ:

1. Руководящія статьи по техническимъ и экономическимъ вопросамъ сельскаго хозяйства Кавказа. 2. Популярныя статьи (оригинальныя и переводимыя) по полеводству, молочному хозяйству, садоводству, виноградарству и винодѣлію, шелководству, лѣсоводству, техническимъ производствомъ и проч. 3. Хроника и корреспонденціи. 4. Отчеты хозяевъ о произведенныхъ ими въ своихъ хозяйствахъ опытахъ и наблюденіяхъ. 5. Обзоръ литературы, русской и иностранной, по вопросамъ, относящимся къ Кавказу. 6. Сельско-хозяйственныя статистическія и рыночныя свѣдѣнія о производствѣ и потребленіи сельско-хоз. продуктовъ, о видахъ на урожай, о цѣнахъ на продукты; тарифы. 7. Правительственныя распоряженія. 8. Протоколы, доклады и отчеты общества и его органовъ. 9. Критика и библиографія. 10. Вопросы и отвѣты. 11. Сельско-хозяйственный календарь. 12. Домоводство. 13. Справочный указатель. 14. Смѣсь. 15. Метеорологическія наблюденія. 16. Объявленія.

ЗАДАЧА ГАЗЕТЫ заключается въ установленіи болѣе живой и тѣсной связи между обществомъ сельскаго хозяйства и хозяевами Кавказа, съ цѣлью, во первыхъ, совместной разработки сельско-хозяйственныхъ вопросовъ Кавказа и, во вторыхъ, распространенія среди населенія необходимыхъ сельскохозяйственныхъ знаній.

Въ отдѣлѣ „Вопросы и отвѣты“ газета, при содѣйствіи спеціалистовъ, будетъ своевременно давать хозяевамъ отвѣты на тѣ вопросы, съ которыми они будутъ обращаться въ редакцію или общество сельскаго хозяйства.

Подписная цѣна съ доставкой и пересылкой: на годъ—4 руб., полгода—2 руб., $\frac{1}{4}$ года—1 руб. и 1 мѣсяць—40 к.

Подписка принимается въ Тифлисѣ, въ бюро Импер. Кавк. общ. сел. хоз., Барятинская ул., собственный домъ.

Отвѣтственный редакторъ А. А. Калактаръ.

IV годъ
изданія

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

IV годъ
изданія

на 1902 г.

Н А Г А З Е Т У

„НЕФТЯНОЕ ДѢЛО“

Издание Совѣта съѣзда нефтенпромышленниковъ въ Баку.

Выходить два раза въ мѣсяцъ по слѣдующей программѣ:

I. Указанія и распоряженія Правительства, касающіяся нефтяной промышленности. II. Самостоятельныя статьи, посвященныя нефтяной промышленности и другимъ связаннымъ съ нею вопросамъ, каковы: судоходство, пути сообщенія, тарифы, кредитъ и т. п. III. Хроника нефтяного дѣла: буреніе, добыча нефти, заводская ея переработка, вывозъ и торговля нефтяными продуктами. IV. Новое въ технике нефтяного дѣла. V. Статистика нефтяного дѣла. VI. Обзоръ печати свѣдѣнія и мнѣнія другихъ изданій по вопросамъ нефтяной промышленности и ихъ критическая оцѣнка. VII. Корреспонденція и телеграммы изъ нефтяныхъ районовъ и центровъ нефтяной торговли. VIII. Нефтяная биржа, цѣна на нефтяные продукты, состояніе рынковъ, акцій нефтенпромышленныхъ обществъ и облія биржевыя свѣдѣнія. IX. Положеніе, нужды и статистика рабочаго населенія и служащихъ бакинскаго промышленнаго района. X. Несчастные случаи и пожары на нефтяныхъ промыслахъ, заводахъ, складахъ, станціяхъ, пристаняхъ, судахъ и поездахъ. XI. Отчеты нефтенпромышленныхъ фирмъ. XII. Библиографія: рецензіи о книгахъ и статьяхъ по нефтяной промышленности и вопросамъ, имѣющимъ связь съ нею. XIII. Снѣдь: мелкія новости изъ нефтяного мира. XIV. Отчеты о сѣздахъ нефтенпромышленниковъ. XV. Представительская дѣятельность Совѣта съѣзда нефтенпромышленниковъ: ходатайства, отзывы, мнѣнія и перепіека Совѣта по вопросамъ и нуждамъ нефтяной промышленности съ правительственными и общественными учрежденіями. XVI. Хозяйственная дѣятельность Совѣта по благоустройству бакинскаго промышленнаго и заводскаго районовъ: врачебное дѣло, народное образованіе, пути сообщенія, осущеніе промысловъ, пожарное дѣло, общественныя сооруженія, приходъ и расходъ суммъ и проч. XVII. Объявленія о предметахъ, имѣющихъ связь съ нефтенпромышленностью.

Подписная цѣна съ доставкой:

на годъ 10 р., на 6 мѣсяцевъ 6 р., на 3 мѣсяца 4 р.

Подписка принимается въ гор. Баку, въ редакціи, въ помѣщеніи Совѣта съѣзда нефтенпромышленниковъ.

Объявленія принимаются тамъ-же.

Редакторъ П. О. Гукасовъ.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1902 Г.
НА ЕЖЕДНЕВНУЮ ПОЛИТИЧЕСКУЮ И ЛИТЕРАТУРНУЮ
ГАЗЕТУ

АРГОНАВТЪ

Два раза въ недѣлю номера «Аргоната» выходить съ
иллюстраціями.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА: съ пересылкой и доставкой;
годъ 7 р., 6 мѣсяцевъ 4 р., *въ Тифлисъ* 5 р., и 6 мѣся-
цевъ 3 р.

Годовые подписчики БЕЗПЛАТНО получаютъ, въ
видѣ приложенія, собраніе сочиненій Н. В. ГОГОЛЯ, въ
3-хъ томахъ, со множествомъ иллюстрацій, изданіе „На-
родная Польза“, которое выйдетъ въ свѣтъ въ Петербургѣ
21 февраля 1902 года и будетъ выданъ тифлискимъ и ба-
кинскимъ подписчикамъ въ первой половинѣ мар-
та 1902 г., а остальнымъ подписчикамъ Закавказья—выс-
ланъ почтой.

Подписка принимается въ Тифлисъ, Головин-
скій, № 14, и въ отдѣленіи конторы, Головинскій № 3,
съ магазинѣ С. Марикянца; въ Баку Горчаковский, д.
Тагіева, въ магазинѣ Шрейбера.

Редакціонныя письма, статьи и сообщенія просить
адресовать на имя Ивана Григорьевича Хачатурова.